

AZADI

Rojnameya Hefteyî ya Nûçeyî û Siroveyî

Jimara taybetî
ya Newroz'ê ya
Rojname
AZADÎ ye.
Bê pereye

NEWROZ

ROJA BERXWEDAN, JİYAN Û ŞAHİYÊ

*Newroz jimer bi çî mane
Qedrê wê ji xeyni Kurdan ki dîzane*

*Şairan henav sutandin bi gazi ne
Kurdno rabîn ev çî hal e.*

*Newroz, ew roja piroz cejna azadixwaza
Dengê rêncher û jar û belengaza*

*Agîran geşkin seranser lî çîyan
Deng bîdîn ba seh bike tev cihan*

*Newroz agirê azadi, lê welat iro bendewar
Rojâ nû rîzgari û şadi, ku em dibîn hextewar*

*Îro ji, me KAWA û FFRÎDÛN pîr hene
Ji axa Kurdistan hêvidar lî benda me ne*

*Gola Wanê, ya herin wek asiman kesk û şîn
Bî hezaran jar û reben wek sêwîyan, bêkes dijîn*

*Newroz e ku meha Adarê me dike şa ye
Kurdan di rêya rîzgari da pîr şehîd daye*

*Newroz bû ku şehîd ket di lumbêzê Helepçe
Lê disan ne rawesta, tevger û ceng, lî navçe*

*Karê me Kurdan tekoşin e, şev heta rojan
Ev rêyek pîr çetin e, bî dilsozi û ferman*

*Ne hes e 2605 sal, ev bar û sitem
Bes dibêjim, hişyar bîbîn ji vê xewa kem.*

*Îro êdî dewletek me heye, em gelek şa ne, pê dîlxweş in
Kurd hemî rabîn piya bo yekiti bimeşin.*

Dî tarîxa Kurdistanê da, Newroz bi gelek mane tê zanin. Maneya mitolojîk ya Newrozê na, lê hemû maneyên din, netewî û serketinê nişan didin. Wek dîzanan Newroz cejnêk navçehî ye ku ne tenê Kurd, lê her weha Fars û Belûc, Efgan ji Newrozê weki cejn, heftiyek piroz dîkin û bi çavek mirî Newrozê dibînin. Başûrin Newroz lî Kurdistanê tê pirozkirin. Lewra, lî gora dirokê bûyera roja nû (newroz, nûroj) lî axa Serdariya Medan, angî lî bajêrê Ninowa derbas bûye. Bî navê Dehaq serdarek -ku dibêjin bî eslê xwe Ecem e- ku gelek zalim û xedar bûye, êşek girtîye ku lî hemû cihanê hekiman nekarine ji êşa wi re derman û çareyek bîbînin. Lî dawiyê hekimek mîx û mêjiyê mirovên cîwan bî derman pêşniyarê Dehaq kiriye, ku lî gora vê pêşniyarê divê mîxê mirovan derxî û daynîne ser sermilê Dehaq û paşê ji marek wi mîxê teze bîmîje û her weha kunêra sermilê Dehaq ji der bibe û îdap û êş û jana bedena wi jê derê. Ferman daye Dehaq ku her roj xortek bê serjêkîrî û mîxê wi bîkî derman. Qîsasê Dehaq, mirovek ne xîrab bûye. Wî di şûna xortan da pez serjêkîrîye û mîxê heywên pêşkêş kiriye. Lê haya qesra Dehaq ji vi tîştî nebûye. Xortên ku dihatin bo serjêkîrîne ji, xwe veşartîne û ji bajêr çûne serê çîyan.

Ev rewşa hanê bî mehan dom kiriye, lî dawiyê, lî welat kesên xort kêmbûne. Kawa hesinkarek xebatkar bûye. Cellad û qîsasê Dehaq hatîne ku Kawa yê hesinkar ji bîbîn. Kawa ji, biryar daye ku here qesra Dehaq, wî bîkuje û mîllet ji vê zîlmê rîzgar bike. Çakûçê xwe ji di bîn pêstemala xwe da veşartîye û lî gel qerewîla çûye qesrê. Qerewîlan Kawa teslîmî qîसान kirîne. Kawa berê ji lî gel xortên çiyê şewra xwe kiriye ku dema çû serjêkîrîne wê Dehaq bîkuje. Dema ku wi kuşt wê lî serê banê qesrê agîrek vêxe, dema ku lî ser banê qesra Dehaq agir vêket, bîzanî ku Kawa serketîye û hemû xort ji çiyê werîne bajêr.

*Kawa hû ew roj rakir ala Kurdan
Bo dûweroj çakûç bilindkir bi destan*

*Kurd û Belûc û Efgan û Îrani
Her yek ji wan Newrozê cejna xwe zani*

*Kawa rabû ji axa Medan, ji me re bû pêşeng
Ew roj û ev roj, Kurd her li pê ne, dikin şer û ceng*

*Bî hezaran jin û mêr şehid in li goristan
Zêdetir serok û rêber bûn bo axa Kurdistan*

*Dî destek da pêta agir, li yê din qelem
Nebûn dest vala, ku nemine êş û elem*

*Jî gerdena Kurd bişkênun nirê zilmê
Îro ye roja felat, dereng nemini sibê*

*Dehaqê xwinxwar, mêjiyê Kurdan dixwar
Îro ji Dehaq pir in, bi zilm û zor sitemkar*

*Bî das û çakûç û qelem û şûr
Ala azadiyê li bircan kûn li bakûr.*

*Agir û govend, agir û şahî, agir û hêvi agir û azadî. Dî jiyana Kurdan de agir ciyek
gelek girung digre. Lewra agir Remza azadiyê ye. Lewra agir Nişana Newrozê ye.
Agir sembola serketin û hêza berxwedanê ye. Kur di Newrozan de li dor agir dicivîn,
bî diruşm û şiar û govend û dilan, car dikemûn car jî qewlê, serhildanê dikin.*

Dî van salê paşî de, gelê Kurd baştir hişyar bu û li doza azadiyê xweştir xwedi derket

Kawa li qesra Dehaq:

- Ez dîzanîm hûnê min ji bîkujîn, lê tîkaye ez dîvêm ku dî axîrîn dema jiyana xwe da serdarê welat bîbinim.

Dergevan:

- Bo çî Kawayê hesinkar.

Kawa:

- Dîxwazîm serdar bîbinim, li gel mijûl bîbim.

Dergevan:

- Nabe, ditîna serdar qedexe ye.

Kawa:

- Lê min salîx daye ku dermanek birîna serdarê me heye, ezê wi dermanî jê ra bêjim û vegerim.

Dergevan:

- Wîsan e ez serdar agadar bîkîm, eger te qebûl bîke, fermo were. here cem serdarê mezin.

Kawa:

- Baş e ezbenî.

Dergevan diçe xwesteka Kawa radîgêne Dehaq. Dehaq ji vê gotûbêjê qebûl dîke, li dawiyê destûr dîde ku

Kawa were diwanê.

Dergevan:

- Baş e Kawayê hesinkar were destûr heye ku tu herî cem serdarê bîlînd.

Kawa bî kêf û seyran diçe ber deriyê diwanê û dema derî vedîbe diçe nêzikê Dehaq.

Dehaq:

- Ca were bîzanîm bendeyê min, te salîxê çî dermanî anî jî bo min.

Kawa:

- Ez îm, ez Kawayê hesinkar îm Dehaqê zalîm. dîbêje û pê ra çakûçê xwe jî bin pêştemala xwe ya kesk û sor

û zer dertîne û êrişî Dehaq dîke.

Dehaq:

- Ev çî ye, kuro tu din î, qerewilno de zû werin bîgrîm bîkujîn, hewar, medet, ev mirovê din serdarê xwe dî-

kuje.

Lê tu kes nayê hewara Dehaq. Kawa bî çakûçê xwe serê Dehaq dîperçîqîne û paşê jî diçe serê banê qesrê agirek geş vêdîxe. Dema xortên çiyê agirê serê banê qesrê dîbinin, pê ra hemû têne bajêr û herkesek bî rojan cejn û seyran û dilan dîke. Ev roj rojek teze ye ku jê ra gotîne Roja Nû, Newroz, Nûroj, Nûroz, Rojinewe...

*Lı rojhulat û Îran û Kurdistan
Bû kêf û xweşi, şadi û seyran*

*Roja destpêka jiyanek bextewer
Kurdno yekbin, ji hev nebin bêxeber*

*Dehaq dît ku bî zor û zilmê Kurd namurîn
Ma êdî ne bes e qey kuştin û serjêkirin*

*Çemê Qerdil, Derahenê, Rewandûz û Qamişlo
Mehabad û Silêmani, ne bêçar in weki do*

*Rabe êdî şer û qirên, birakuji, berberi
Govend bigrin bî birati, ji vi ser ta wi seri*

*Sed heyf û mixabin ku Kurd wiha bindest in
Lı çar ali dij û neyar, Kurd bo wan kemerbest in*

*Gelek sêdare dani dijmin, wek Amed û Çarçira
Bêhısab hatin kuştin, gelek kes xwişk û bira*

*Newroza çend sal berê, Kurd li pê bân li her derê
Bî govend û dilan, agir û seyran, ji malan hatin derê*

*Jî hêza Rom'an, postal reşan, neyarên qewmê Kurdan
Bî çavşori, wa bê iman, gulleyan kirin baran*

Newroz... Caran agirê serê çıyan, caran şahî û govenda deşt û geliyan, Bî birati û dilsozi, keç, kur, jin û mêr li hev dicıvin kêf û seyran dıkin li deşt û baniyan.

*Ka welatê ku Med lê dibân sitar
Ku kuştin Dehaq, ji zilmê bûne rızgar*

*Em Kurd in, şin û şahiyân bî hev ra dîkîn piroz
Lewra cejnêk bî muraz e ji bona Kurdan Newroz*

*Her Kurdek, ta ku Kurdistan wiha li bin dar e
Ji roja zayin hetani mirin, hemû rojan bî bar e*

*Newroz e ku dil, cehd dîke, bişkêne qeyd û zincir
Bo azadi, ji nirê zorê, keç û xort, ciwan û pir*

*Li Cızira Botan, zarokan singan dan ber tanqan, li pişt wan Bircabelek
Bî mîrxasi hatin kuştin gelekân, reş bextê wan, xain bû ew roj felek*

*Wek Mestûre Xanim, Zarife û Besê, Margîret û Leyla Qasim bin jin
Mîl bî milên birayên xwe, ger nekî xebat tu carî azad nabîn*

*Newroz e ku daye me, hiş û bir û raman û hêz
Cepheyek pêkbinin, di nava wî bibin rêz*

*Ala Kurdan bîzanin rengê xwe, çî mane ye ew kesk û sor û zer
Ewîl kawa daye ber xwe, paşî Qazî wê nişan kîr bo zafer.*

Dî demek ji şeqamên Kurdistanê. Hêza dagîrkera dewleta Tirk, bî ser gelê Kurd va gulleyan dibarîne. Debabe wek gurê har, erd û axa Kurdan di perçiqîne, zarukan bî dirindehi dîkuje. Lê di Newrozê de gel, bêtur hêrs dibe li humberê zordestiya Dewleta kolonyalist.

Sal 1992. Newroz... Cızira Botan. Piçuk, mezin, kal û cıvan herkesek ji malan hatiye der. Beyanek zu, bî kêf û seyran herkese ber bî qada şahiyê ve dimeşe. Kurdên Cızira Bota, carek dîn berxwedanê bî birtinî, hıkm û bandura dewleta zordest rıswa dıkn, bî dilsozi daxwaziya azadiya xwe dıkn. Dijmın bî vê rewşa çevsor dibe û êriş dıke ser xwepêşendera. Lı dawiyê nêziki sed kes kuştî ewqas ji birındar.

Diyar e, bî bûyera Newroz em baş fêh dıkn ku, Kawa Kurd bûye, ciyê vê bûyerê ji iro pırani Kurdistan e. Lewra bûyera Newrozê ji bo Kurdan bûyerek milli ye, ango Newroza Kurdan cejnek netewi ye. Weki dın ji, roja ku millet ji zılma Dehaq rızgar dibe, ew roj dibe rojek xweş, rojek teze ku gelê Kurd pê kêf û seyran dıke. Kurd, vê rojê ji xwe ra piroz hesab dıkn ku ev ji heqê wan e.

Jı aliyeki dın va ji, Kawa mirovek xebatkar bûye. Ew xebatkar cehd kırıye ku hemû millet ji zılmê rızgar bibe. Lı dawiyê wısan ji bûyê. Ango, rızgariya millet wê demê bî pêşengiya xebatkarın pêkhatiye û zêdetır xort û ciwan vi tıştı bî serxıstine. Xuya ye ku, maneyek çınayeti (sınifi) ji dı bûyera newrozê da veşartiye. Dısan çawan ku tê gotın ger Dehaq bı eslê xwe Ecem yan ji Ereb be, Kawayê Kurd lı dıji zılma biyaniya seri hılda ye û lı gel piştgiyaya gelê Kurd, kutayi bı'seltenetê serdarek biyan anıye. Bê guman Newroz cejnek milli ye û wê her weha ji bê zanin. Jı ber ku Newroz cejnek milli ye, ne tenê xebatkar û karker, lê hemû çin û rêzên Kurdıyeti

Cızira Botan, cîyek pîrozê. Dî diroka Kurdistanê da gelek caran Kurdên navçe li dijî zîlmê li berxwedane û serhildane. Lê dijmin bi hemu hêza xweva, hertim xwestîye ku bi kuştin serhildana Kurd têkbişkine. Îro jî Kurdistan hê bîndest e. Lê ji bo azadiyê li pê ye. Çare nîne rojek wê Kurdistanê azad û demokrat çê be û cîyê xwe bigre li nav cihanê. Em bi gelê xwe bawerîn û dizanîn ku tu tiştek xwe li ber hêza gel ranagre.

dî bûyera Newrozê da şirik in. Ango beg û axa û xebatkar û jin û mêr û pir û ciwanên Kurdistanê bi ruhek millî Newrozê hîmbêz bînin, bi ci ye. Her wiha ne tenê Kurdên li ser axa Kurdistan, lê hemû Kurdên cihanê heqê wan e ku cejna xwe bi dîlşahi pîroz bînin.

Ji roja ewil û hetani iro li gelek cihê cihanê, bi taybeti li Kurdistanê her sal roja 21'ê Adarê wek cejnek seranserî Newroz bi birewerî hatiye pîrozkirin. Lê xasîma li Turkiyê, dewlet li hîmber vê bûyerê xwe bihteng kiriye û gelek carî dî vê babetê da tedahi kiriye, girtin, zindan, zîlm û zordestî her karê dewletê bûye. Dî van salên paşî de kuştin jî tev li dijayetiya dewleta Tirk bûye.

Dî dever û astengên giştî da ku Kurd mecal û fersendê nedine li welat Newrozê pîroz bînin, Kurdên dervayê welat vi kari bi camêri pêk anîne û her sal cejna Newrozê wek rojek pîroz li gelek cîyên dervayê Kurdistanê hatiye pîrozkirin.

*Kurdên dervayi welat neminin qet bê xebat
Doza Kurdan bîdîn nasîn, li darva bîkîn lebat*

*Qet nebin bê deng, sist û teral û xewar
Li cihanê deng bîdîn, bi merdî bîkîn hewar*

*Nebêjin ku rewşa me xweş e, me çî ji Kurdên welat
Ger Kurdistan rîzgar nebe, hûn ji nabinin felat*

*Dî rojên teng hewce ye herin hewara dosta
Rojî fireh, herkesek mala xwe ye ji mezin ta piçûka*

*Ser heta pê, wa birindar, neminin bêçar û bi xem
Şev ta sibê, weki pîling, bar bîzanîn, hûn ji her dem*

*Sîtar neke zîlma qirêj, veqete ji pêsiira Kurdan
Bo bîzanîn gelê cihan, çend mîrxasê Kurd li meydan.*

Kurd Newrozê cejnek netewî û seranserî qebûl dikin. Lê di halek da jî Newroz sersala Kurdan e. Li gora rojmêra (salname-teqwîm) Kurdan, 21'ê Adarê destpêka salek teze ye. Dî bist û yekê Adarê da roj û şev dibin weki hev. Ev bûyer, berî zayînê destpê dîke. 600 salî zêdetir wext heye ku jî vê jî tê kîvîşê, tarîxa Kurdan gelek kevn e. Dema ku bajêrê Ninowa hate azadkirin, ew jî bo gel rojek pîroz bû û wê rojê Kurdan jî xwe ra kirin destpêka tarîxê. Piştî jî, -piştî du salan- dema ku Serdariya Medan damezra, ew roj jî bê guman rojek pîroz û girîng bû ku hinek Kurd vê rojê bi destpêk qebûl kirin. Hinek lêkolînan, dirokan û birewêrên Kurd, fetha Ninowa û damezrana Serdariya Medan, destpêka salnama Kurdan qebûl dikin. Bi raya wan Kurd du salnaman qebûl kirine. Yek roja azadbûna Ninowa, ya din jî roja damezrana Împaratoriya Medan. Ger ev rast be, tiştek eşkere heye ku pêwîst e bêjin salnamê Kurdan bi bûyerên millî destpêdîkin. Ango rojmêra Kurdan millî ye. Roja azadbûna Ninowa di nivê paşî yê meha Adarê da bûye. Lewra ew roj rojek nû ye, her wiha Newroz e. Kurd bi rasti jî di vî 21'ê Adarê jî xwe ra sersal qebûl bîkin. Lê iro diyar e, cihan zêdetir ber bi yekgirtinê va diçe. Sedem vê yekê jî, salnama iro ku zayîna İsa destpêk qebûl dîke, jî bo Kurdan jî ne muşkul e, Kurd jî dikarin pêreviya vê rojmêrê bîkin ku iro bi gîştî wîsan e jî.

Sersala Kurdan, li Kurdistanê gelek xweş tê pîrozkirin. Zarok malo malo dîgerin, dilok û kenoka dibêjin. Weki "Kincik muncik xwedê bihêle wiyê kuncik / Serê salê, binê salê xwedê bihêle malxweyê malê / Armûş mermûş xwedê bihêle wiyê dergûş."

Dî wê demê da, xwedî mal jî xelatan dîde zarokan û wan kêfxweş dîke. Herkes, ew roj dîlxweş û serfiraz e, zarok xelatên xwe tinin malê, bi rojan, bi van diyariyên sersalê kêf û seyran dikin.

*Newroz e, roja sala teze yê bê guman û bê xem
Xirabî diçe, herkesek hêvidar e, başî tê şa dibe alem*

*Dîzanî rewşa iro dijwar e, her êş û jan e
Dî Newrozan da çêtir bîbin jir û zane*

*Newroz cejneki kevn e bi nav û deng e
De rabî ser pê îro ye ev roja ceng e*

*Newroz e sersal e, sala nû baştir e ji par bê guman
Rojî bist û yekê Adarê, destpêk e, şev û roj dibin temam*

*Newroz e cejna gelên Ari, li Rojhûlata Navîn
Kurd û Fars û Belûcî cejna hev pîroz dikin*

*Hersal meha Adarê cejn e, lê şehidan jî bîkîn biranîn
Qet jîbir nekî, rêya şehidan e tekoşîn û zanîn*

*Dibêjim, destûr, Kurdîno roj bi xêr cejna we bibe pîroz
Qet reşî nebinîn, her dîlşa bin, hemû rojên we Newroz*

*Herkesek, jî bo azadî, di deverê de hilgire barek
Ta ku şa bin, bi hev ra bin, serbilînd bin bi carek*

*Çar çaran dema hatin, rewşa welat hin bibin û bibinin
Êdi bes e vegerin, li derva bê hiza welat neminin*

*Sala teze bi xweşi bê, Newroz bibe remza xweşi
Tev bi hev ra rabin piya şerek daynin bi şoreşi*

*Lî beşek welat rızgar bûye, bibin piştewan bo dewletê
Jî çar alî Kurdistanê, destbiyek bigrin dawetê*

Tê zanin ku her salek çar beş e: Bîhar, Havin, Payiz û Zivîstan. Her werzek (mewsimek) jî sê meh in. Lê alem jî zivîstanê ne qail e, lewra zivîstan dijwar e, sar e, bi xem û êş û jan e. Roj û şev tari ye, ewrek reş bi ser jîyanê va digre. Mîrov bi rewşa zivîstanê dîlxem dibe. Tu kesek reşîya zivîstanê xweş nabîne. Newroz, derçûna ronahiyê ye ku jî pêsira reşî û taritîyê tê der. Ango meha Adarê -ku lî gelek çîyan dibêjin meha Newrozê- destpêka bîharê ye. Yani destpêka bîharê, ewilîn meha destpêka xweşiyê Adar e. Berfa çîyan dihele, gul û gulşen têr av dibin, erd rewya digre, xwîn dîkele, jîyan diherike, germ dibe, kîrêti, teralî, xewari jî can û bedena jîyanê tê der, beden xwe nû dîke, dîkeve dû jîndariyê.

Diyare, Newroz jî aliyê Pêşmergan ve jî, bi başî û serbilîndî tê pîrozkirin. Lewra pêşmerge, perçeyek jî gele. Pêşmerge, parêzgerê can û mal û ax û azadiya Kurdistanê. Baştirin pîroziya Newrozê bi dest pêşmergan pêk tê.

Bî kurtî, dî vê dema salê, dî vê meha biharê da av dîgihîje kurmê darê. Lewra, ji bo vê mehê Adar, yani Avdar tê gotin. Roja yekem a biharê 21'ê Adarê ye. Yani roja Newrozê ye. Gulek wan rojan difeqe ku jê ra dibêjin Gula Newrozê. Her sal sê caran roj û şev dibin wek hev. Ewîlin cara yekitiya şev û rojê 21'ê Adarê ye. Wîsan e dikarin bêjin ku Newroz destpêka biharê ye ji. Roja xêrê, roja xweşiyê, roja dawîya dijwari û reşiyê, roja Newrozê ye. Rojek bextewar û bî bereket e. Roj bilind dibe li asiman, cihanê germ dike. Mîrov xwe didin ber berojan kêf û seyran dîkin.

*Govendek bigrin, yekcari seranser
Bî rêz û rêç û hevkarî û bî serwer*

*Newroz agir wiha geş dike li Kurdistan
Jin û mêr keç û xort govend digrin bê westan*

*Meha Adarê dema av dîgihêje kurmê darê
Geş dibe beden, dikele jîyan, xwîn dikeve hesarê*

*Reşî dîşkê serdikeve jîyanek çê
Zivîstan diçe, li dû wê biharek tê*

*Ey Sîpan û Nemrûd û Dicle û Ferat
Roj wê bîn ku azadî be mîzgin û xelat*

*Lî Kela Dîmdîm, lî birca Amed û lî Pîran
Lî Şîno û lî Hewlêr, herkesek bike seyran*

*Îro êdî erd çêne, bî kesk û zer dîxemîline
Mêrg û çîmen bî gulên Newrozê kemîline*

*Newroz e, remza cejn û biharê, roja serketin
Jî bo Kurdistanî azad, keç û xort bî rê keyin*

Dî dema pîrxwedahiyê da, her bûyereka xwedayek xwe hebûye. Wekî xwedayê rojê, yê bayê, yê şevê, yê qencyê, yê xirabiyê û hwd. Dibêjin ku xwedayê xirabiyê ku parêzgerê zivîstanê bû û xulqênarê reşî û nexweşiyê bû, ne dîhişt ku millet rûyê xweşiyê bibîne, xirabî rabe û millet dîlşa be. Sedem vê yekê, xwedayê qencyê vi tîştî qebûl nekir û li hember xwedayê xirabiyê şerî dijwar beyan kir. Xwedayê xêr û xweşiyê ku berpîrsê biharê bû û jîyanek xweş diparast, bî hêz û bihnfireh bû, kesên ku reşiyê nedixwestin li dora xwe civand û paşî êriş bîre ser xwedayê xirabiyê. Li dawiyê xwedayê qencyan pîştî şerek tund û dijwar serket û bî kutayî rojên reş anî. Millet hemî bî vê roja nû kete kêf û seyranê, lewra gotin ev rojek nû ye, navê wê nûroj e. Ew roj û ev roj, roja destpêka biharê, angê 21'ê Adarê, roja xîlasiya rojên teng û dijwar tê hesabkirin. Ev roj jî, rojek pîroz e, lewra xedari şikestiyê, dîlşahi serketiyê. Newroz jî aliyê naverokê va jî, bî vi terhi tê şîrovekirin û mitolojiya Newrozê behsa serketina qencyê dike û şerê herdu xwedayê dijraber dike. Ev efsane çend rast e, çawan e, ewqas tê zanin. Lê baş dîzanin ku ev bûyer jî dî meha Adarê da pêk hatiye. Li dawiyê da başî û xweşî serketiyê, rojek nû destpêkîrîye. Lewra mitolojiyê jî, jî vê roja qedirbilind ra gotiye newroz, nûroz, nûroj...

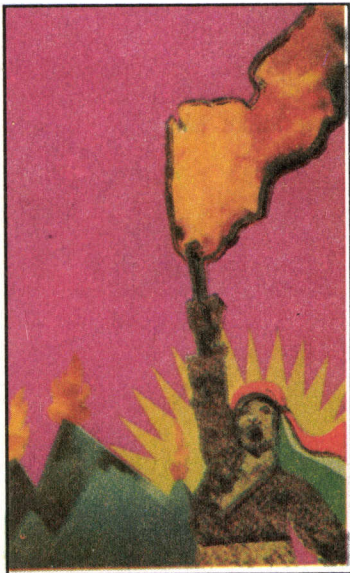
*Newroz, serketin e, kêf û seyran e
Her pîroz be, ew jî Kurdan ra peyman e*

*Gava em yekbîn, êriş bikin dijmin
Dîbin xwedî tac û textê axa rengin*

*Navê Qasimlo, tu carî nabe jîbîr
Her cejnêk gavektir bî pêş e, bî zanin û bir*

*Jî Çiyayê Ararat ta bigre Kirmanşan
Erd û axa Kurdan e, ew e Kurdistan*

*Ehmedê Xani, Cigerxwîn û Feqiyê Teyran
Sîrûda gotin, jî bo paşeroja gelê Kurdistan*

*Em kurê Medya û Keyxusrev in
Şerê me nasekine, hetani serkevîn*

*Dema rızgar bû welat agir vêket lî çiya
Bî mızginiya azadiyê dakevîn bajêr kesên geliya*

*Berzenci yekem bû, Berzani ya duwem, Qadi yê sîsiyan
Îro lî başûr Kurd bûne dewlet, ewê dîn hilweşayan*

*Roja Newroz, bes bî rojek dîlşa, qet nabîn qail
Têbikoşin herne pêş, rojan bîkîn xweş, reşî bibe zail*

*Dîbêje hozan gelek bî xem, tîka ye jê nekîn gîlî û gazîn
Kurd hemî dilbirin in bî vê rewşê bêçar û hozan in*

*Dîl birin û tir dî cerg hîş û bir jî ser çû deran
Tenê rojek, ew jî cejn e, dîl bî şa ye, dî Newrozan*

*Şahê cihan, bîke ferman, jî Kurdan ra bide derman
Ne şerm e qey, zîlm dî çavan, barê giran lî ser mulan.*

Newroz, bî kijan reng û mane bê zanin, disan jî lî dawiyê her serketinek bîbir tîne. Kawa serket, Dehaq têkşikest, roja reş rabû, roja xweş derket, xwedayê xurabiyan têkçû, xwedayê qenciyan serket. Dawiya van hemû bûyeran jî, zaferek dîde mızgîn. Îro bî gîştî Kurd bende ne û jî azadî û xweşiyê bê par in. Serketin û zafer, iro jî hemû rojan zêdetur pêwîst e jî Kurdan ra.

Qadi Mihemmed dawiya meha Adarê şehid ket, disan dî nivê paşin yê Adarek da bî hezaran kes lî Helepçê hatin kuştin. Roja yazdehê Adarê, roja xweserbûna Kurdên başûr e bî pêşengiya Mela Mistefa. Seidê Kurdi roja 24'ê Adarê çû ser heqiyê. Dî Newroza çend sal berê da, lî Kurdistanê gelek kes hatin kuştin. Zekiye Alkan keça hêja ya Kurd, bedena xwe jî Newrozê ra da agir. Lî Cizira Botan, Nîsêbin û Şîrnexê, beri du sal jî sedî zêdetur Kurd hatin kuştin dî cejna Newrozê da.

Diyar e, dî Newrozan da hinek caran xwin bariya ye. Gel dîl bî xem û gîryan maye. Lê disan jî Newroz bî serbîlindî û şerefmendî her hatiye pirozkirin. Sal bî sal gavek bî pêş hatiye avêtin hetani iro.

Bê guman isal jî dî Newrozê da gavek pêştir wê bê avêtin. Dî şemûga dirokê da Newroz roja xweş û serketinê bûye, wer tê zanin. Wê wer jî bîmine.

Agir, nişana Newrozê ye, remza azadiyê ye. Dî Newrozan da Kurd lî seranser agiran pêdixîn, şên û ronak dîbarinin, welat bî agirên Newrozê dîçilwre. Kawa xwedi pêstemalek rengin bû ku dema çû serê Dehaq perçiqand û jî gerdena Kurd şikand zincir. Ew pêstemala rengin iro ala ye jî Kurdan re. Tirêjên rojê lî ser e, şewq dîde ala Kurdan bî maneya ronahi û xweşiyê. Hinek kes e ew jî remza bereket û biharê ye, aliyê dî sor e rengê xwin û agir e ku azadî bê xwin û agir qet nabe.

*Berzenci û Qadi, Şêx Seid lî gel Nûri
Lî zînanan şop ajotin qehremanên Dêrsimî*

*Dema Simko, seri hîlda nêzik lî Gola Ormiye
Dîgotin lî Şîno, ta Xaneqîn agir vêketiye*

*Agirê Newrozê bî canê Zekiye Alkan bû geş
Ref bî ref, mîl bî mîl, keçno pêşkevîn bîmeş*

*Pîremêrd û Qan'î û Goran û Cizirî
Helbestan dîxwendin bî terhek agirî*

*Başguh bîdî Kurdên welat, bîzanî gîhişte ku xebat
Lî ser Kurdan pîr mujûlbin, bî ray û say û sebat*

*Kurdên jêrî şarezabî wêne bigrin jî yê jorî
Dem iro ye perwerdebin rojeki vala neborî*

16-17 Adara sala 1988'an Helepçe... Newroz şehit ket li Helepçe. Seddamê hov, bî bombeyên kîmyayî bî hezaran Kurd kuşt û birindar kir. Bî dehhezaran Kurd jî koç kirin jî ber bombê kîmyayî. Lê zêde ne ajot ev zilma bê perwa. Kurdên Başur iro dewletek çêkîrin û kutayî bî zilma Seddam anin.

*Bê guman bî didema beşên mayî em dibin dîl bî şewat
Lê mîzgin bîdî cihan Newroz û pîroz disan hat*

*Hêvidar um cejneke dîn serbixwe bin, seranserî li Kurdistan
Herkes şa be, têr û tensax, ne berberî, ax û figan*

*Kesek jî me neke lome, me derd pîr e, bî nalin in
Şev û rojan bî xebat in mebest ew e nir hîlînin*

*Nine me qet tanqên bî top, li dawiyê bê sîtar in
Lê dîzanî li cihanê ne tenê ne, bî heval in*

*Vê mesajê her roj wîha, bî gazi ne geli bîra
Guh bîdî me, em tazi ne, bî jîyan in nav agîra.*

Îsal jî divê weki hemî sala, Kurd şiyarbin li himberê hezarfendiya neyar. Tenê dî rojên wîha da jî hevkarî û yekîti wek hewcehiyek mezûn xuya dîke. Sedem vê yekê, bawer dîkî ku hemû hêz û rêxistinên Kurdî, dî bereyek azadixwaz de cih bigrî, rêzbin û nirê zordariyê bişkênî. Newroz dî gel hemû salixên rewşa cihanê, salixê yekîti û tekoşînê jî dîde. Lewra tekoşîn û yekîti zexmîne serxwebûn û azadiyê ye. Bîrati, aşîti, hevkarî û hevalbendî jî bo Kurdan agirin pêwîsteke. Bî vê bir û baweriyê cejna Newroz dî gel gelên Ari, her wîha li hemû cihan pîroz be.

Pîroz be Newroz li Kurdistan. /Kurdîno, cejna we pîroz be./ jî malan werin derê/ bî dîlsozî pîroz bîkî Newrozê.

Newroza me bî pîroz
Hemû rojên we Newroz

(*Ev helbesta dirêj ku li ser mane û naveroka Newrozê ye, jî aliyê Latîf Epozdemir va hatiye nivîsin.

AZADI
Kajmarmarje Maftrupj ya NÖpogöl Ö Öiruvvupj

Süreç İnşaat Turizm ve Yayıncılık Tic. Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni:
İkramettin Oğuz • Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Sedat Karakaş

Adres: Atatürk Bulvarı Emlak Bankası Apt B Blok
No: 146 D 28 Aksaray / İSTANBUL

AZADI Gazetesi'nin özel ekidir parayla satılmaz

Baskı: Metinler Matbaası